

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

380. An Coadjutor teneatur deservire & supplere pro Coadjuto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

3. Respond. Tertio in Coadjutoris perpetuis sufficit à Coadjutore tempore concessionis haberi habitu Ordinem, quem beneficium expostulat, si ve sufficit, ut intra annum ad illum Ordinem promoveri valeat. Castropal. loc. cit. p. 9. n. 11. Ventrigl. loc. cit. Barbof. jur. eccl. l. 3. c. 10. n. 90. citantes Garciam de benef. p. 4. c. 5. in addit. n. 170. (vel ut Castropal. l. 42.) Paris. de resign. l. 4. q. 9. n. 19. Gonz. loc. cit. n. 90. ubi sufficit, quòd Coadjutor tempore gratia sit in legitima ætate, ut promoveri valeat ad Ordinem requisitum pro tali beneficio, ad quod conceditur Coadjutoria, quàmvis tunc ordinatus non sit. Rationem etiam solent dare hanc, quòd non sit amplius expostulandum in Coadjutore quàm in ipso proprietario; sufficit autem hunc seu intitulatum & obtinentem beneficium posse intra annum ab obtento beneficio suscipere dictum Ordinem. Castropal. loc. cit. Proceduntque hæc ipsa in ecclesia, ubi Canonicus vigore particularis statuti tenetur esse actu sacerdos tempore promotionis; adhuc enim sufficit Coadjutorem talis Canonici habere clericatum & legitimam ætatem ad Ordinem requisitam, ita ut intra annum possit promoveri Barbof. cit. c. 10. n. 78. Ventrigl. loc. cit. n. 47. citantes Garc. ubi ante. Caputaq. decis. 127. n. 1. & 2. quin & ne quidem tenetur Coadjutor se facere promoveri ad dictum ordinem, dum Coadjutor non vult, ut Coadjutor inferviat; cum tunc non inferviat, ad modum, quo habens curam animarum non actu sed habitu tantum, non tenetur facere se promoveri intra annum. Ventrigl. loc. cit. Barbof. loc. cit. n. 79. citantes Garciam ubi ante. Et hæc quidem secundum sententiam communem, ut inquit Castropal. loc. cit. Verumtamen distinguit ipse loc. cit. p. 10. n. 42. ita, ut procedat in Coadjutoris perpetuis respectu dignitatum vel canonicatum cathedralium curam animarum non habentium: non verò procedat in Coadjutoris respectu dignitatum aut beneficiorum habentium curam animarum; de his enim inquit: si Coadjutor sit beneficii curam animarum habentis, existimo, constitui debere actu sacerdotem, neque sufficere, ut intra annum ordinetur; quia hujusmodi Coadjutor datur,

ut per se sacramenta ministret, quæ absque sacerdotali ordine ad ministrari nequeunt. Neque aut, ob stare adductam rationem, quòd ipse proprietarius, etiam curatus obligatus non sit tempore obtentionis habere ordinem illum; quia is non obligatur intra annum possessionis beneficio deservire per se, sed sufficiat deservire per alium; Coadjutor verò à die suscepta Coadjutoria obligetur deservire per se; quia non debet dari Coadjutor Coadjutoris &c. Canonicatus etiam simplex administrari possit per annum à clerico in minoribus constituto, adeoque & à Coadjutore non initiato Ordinibus sacris. Contrarium tenente Parisio loc. cit. ubi expressè: etiam in beneficiis curatis & dignitatibus curam animarum habentibus Coadjutoria potest concedi non sacerdoti, dummodo sit in ea ætate, in qua possit intra annum ascendere ad sacerdotium. pro quo citat Rotam coram Guido bona 10. Maj. 1551. in una Oxoniens. archidiaconat. Caputaq. decis. 127. l. 1.

4. Resp. Quarto Coadjutor Canonici, aut dignitatis non curata, habentis tamen annexum Ordinem, casu quo obligatus est pro Coadjutor infervire (secus est, si ad hoc obligatus non est) tenetur sicut ipse intitulatus, seu proprietarius intra annum suscipere Ordinem illi præbendæ aut dignitatis annexum. Castrop. cit. p. 10. n. 2. dicens ab hæc sententia securam non recedendum. Rationem dat, quòd ex Coadjutoria accepta obligetur non solum satisfacere Coadjuto, si non serviat, sed obligetur ad servendum; sed quòd alias ecclesia non esset satis provisa; servitium verò præbendæ habentis annexum Ordinem non possit exerceri sine tali Ordine; ideo si quidem præbendæ annexum habeat ordinem, quia servitium illius illum Ordinem exigit. Unde jam ait, leves esse in contrariis rationes; nempe quòd hæc suscipiendi ordines obligatio annexa sit præbendæ, non servitio; sed quòd servitium præbendæ exerceri possit, quin actus ordinis exercetur. Item quòd Coadjutor ad solam causativam obligationem teneatur, hoc est, ita teneatur, ut si servitium omittat, non satisfaciatur Coadjuto; non verò teneatur ad obligationem præcisam.

CAPUT SEXTUM.

De Officio & obligatione Coadjutoris.

Quæstio 379. Quodnam sit officium Coadjutoris.

R Esp. Coadjutoris Episcopo vel alteri Prælati aut Rectori propter senium, aut infirmitatem assignari duo sunt officia & obligationes; videlicet primò, ut Prælati seu Rectoris curam gerat; deinde curam ecclesiæ in iis, quæ pertinent ad officium Prælati, cui datus Coadjutor. Layman. in c. ex parte. de cler. egrot. n. 2. Sic officium Coadjutoris Episcopi est omnia episcopalia exercere, si est consecratus Episcopus, & humiliter facere, quæ non potest Episcopus. Barbof. jur. eccl. l. 1. c. 15. n. 52.

Quæstio 380. An teneatur Coadjutor deservire & supplere pro Coadjuto?

R Esp. primò, si Coadjutor de facto non deserviat, aut juvet Prælatum in supportandis oneribus, non propterea irritabitur aut minus subsistet gratia Coadjutoria; cum pro illa sustinenda sufficiat justificare causas, ob quas ea concessa nempe necessitatis, aut utilitatis ecclesiæ, ne scilicet illa propter impedimentum Prælati detrimentum patiat. Remouch. c. 13. n. 2. Unde jam etiam illud inferri videtur, Coadjutorem vi Coadjutoria assumptæ præcisè non teneri infervire actu, si de hoc nihil in concessione Coadjutoria expressum; vel etiam, si concessa cum clausula, ut possit infervire. id enim non tam obligationem quàm liberam potestatem infervendi pro Coadjuto importat. Navar. cons. de cler. egrot. n. 3. & 4.

apud Castropal. *trad.* 13. d. 1. p. 10. n. 2. quamvis adhuc æquum sit, Coadjutorem in se suscipere partem sollicitudinis. Remouch. *loc. cit.* n. 6. Verum distinguendo hæc ipsa melius,

2. Resp. secundò. Quòd si tamen ecclesia aut subditi damnum aut interesse spirituale, vel temporale juxta qualitatem necessitatis narrata in Bulla paterentur ex culpa vel mora Coadjutoris, differentis subire onera stante impedimento Coadjuti, tenebitur in conscientia supplere Coadjutor, idque vel maximè in Ecclesiis parochialibus. Remouch. *loc. cit.* n. 3. & 4.

3. Resp. Tertio. Etiam præscindendo à tali damno animarum, dum v. g. est Coadjutor respectu beneficii aut dignitatis non habentis curam animarum, vel, si habet curam animarum, Coadjutus per seipsum absolute potest subvenire, Coadjuto sic volente, adhuc tenebitur Coadjutor pro eo deservire, & aliàs teneatur illi ad damnum, & interesse. *Garc. p. 4. c. 5. n. 56.* etique inhærens Castropal. *l. c. n. 7.* Idque etiam si in literis Coadjutorie non dicatur, quòd teneatur inservire, uti aliàs sæpe & modernis præcipue Coadjutoris (intellige, respectu canoniciatum & rectoriarum parochialium) ad majorem eamtelam & abundantiam solet exprimi, quòd Coadjutor requisitus teneatur inservire, alioqui teneatur solvere principali, quidquid propterea amiserit seu lucrari desiderit. *Gonz. gl. 5. §. 9. n. 122.* siquidem id est ex vi coadjutorie assumptæ seu ex natura officii; assumitur enim coadjutoria, ut coadjutus se excusare possit ab obligatione assistendi seu inserviendi, sed si coadjutor non haberet obligationem inserviendi, coadjutus non esset excusatus; ergo, ut ipse excusatus sit, sibi que provideat assumendo coadjutorem, judicandum est, transferre in coadjutorem obligationem, quam ipse habet. *Castrop. & Garc. l. cit.* Neque obligatio hæc inde eliditur, quòd nihil detur tali coadjutori pro servitio; hoc enim ipse sibi imputet, quia ita coadjutoriam accepit; maximè tamen, quia tale servitium compensatur futura successione, quæ ei à Papa conceditur in compensationem laboris. *Garc. n. 57. Castrop. loc. cit.* Remouch. *c. 13. n. 4.* Porro hanc obligationem inserviendi non tantum esse causativam, id est, ut teneatur solvere coadjuto, quidquid is non serviendo perdidit, seu lucratus non est; sed & præcisam, ita ut ad servandum cogi possit per judicem censuris aliisque juris remediis; quia ipse se obligavit seu consensit tali obligationi, tenent *Garc. Castrop. l. cit. contr. Gonz. l. c.* quæ sequitur *Remouch. l. c. n. 2.* dicentis, sic communiter tenent DD. de quò plura paulò infra, ubi de obligatione residendi coadjutoris.

4. Resp. quarto. Coadjuto infirmo aut legitimè impedito volente tamen, ut coadjutor loco sui inserviat, teneatur is inservire. *Castrop. l. c. n. 6.* citans *Garc. & Farin tom. 2. decis. noviss. decis. 276.* & *Rot. in Terac. Coadjutor enim in hunc finem datus est, ut impedito Coadjuto ipse loco illius inserviat, ne ecclesia debito servitio defraudetur, ut constat ex *c. 1. de cler. agror. in 6. & Trid. sess. 25. c. 6. Castrop. l. c.* Neque obstat primò, quòd Coadjutor repræsentet personam Coadjuti, ad quò; hoc ob legitimè impeditum excusato à servitio, videatur quoque; excusatus Coadjutor. nam repræsentat ejus personam in præbenda, non in infirmitate aliòve impedimèto, & sic competunt ei prærogativæ, quæ còpetunt Coadjuto ratione præbendæ, non verò quæ còpetunt Coadjuto ob infirmitatē *Castrop. l. c. n. 7.* Neque obstat secundò, quòd in Coadjutorē translata sit obligatio, quæ habet Coadjutus, is autè tempore justè impediti nullam habeat obligationem. nã pari modo responde-*

P. Leurenti Trad. 11. De Coadjut.

tur, translata esse in Coadjutorē obligationem, quam habet Coadjutus ratione præbendæ; non tamen translata in eum personales excusationes Coadjuti *Castrop. l. c.* Porro an Coadjuto agrotante aut legitimè impedito, non possit ejus loco deservire Coadjutor, sedere in choro &c. nolente Coadjuto, sive non nisi de ejus consensu, dicitur *cap. seq.*

Quest. 381. An Coadjutus infirmus vel aliàs legitimè impeditus habendus sit pro presente & inserviente, etsi Coadjutor non inserviat.

R Esp. Affirm. *Garc. p. 4. c. 5. n. 63.* ed quòd licet Papa concedere soleat Coadjutores, quia ob ingravescentem ætatē seu infirmitates principalis comòdè deservire & onera perferre nò potest, prout narratur in Coadjutoris, non tamen propterea arctet aut obliget principale, ut utatur Coadjutorē aut prohibet principale uti jure suo aliàs ei competente, ac propterea nullo id jure prohibetur. Ad hæc Coadjutus nò debeat esse deterioris conditionis ex eo, quòd Coadjutorē habeat. neque privilegium suū debeat ei esse nocivum, & retorqueri in ejus damnum, quòd ad ejus favorē concessū juxta *c. quòd ob gratiã. de reg. jur. in 6. & c. ad apostolica. de regul. citat Garc. Navar. conf. 2. de cler. agror. in 6. & idem tenet Gõz. ad reg. 2. gl. 5. §. 9. n. 119. & seq. Castrop. cit. p. 10. n. 9.* qui etiã ait perinde esse, sive in hoc casu coadjutus velit coadjutorem inservire, sive non. Unde iam etiam coadjutus potest gaudere mensibus datis pro quiete & recreationis gratiã perinde ac alii canonici, sive coadjutor residet sive non; quia in illis non tenetur interesse divinis neque per se neque per alium *Garc. n. 64. ex Navar. loc. cit.*

Questio 382. Quandonam Coadjutor non teneatur inservire?

R Esp. Dum Coadjutor datus est ex alia causa quæ supplenda administrationis coadjuti, vel propter illius impedimètu seu multitudinē negotiorum v. g. si causam principalem coadjuti fuisset ut obviametur in còmodis, & periculis, quæ post obitum Prælati in longa sedis vacatione, aut etiã electione oriri possunt; tunc enim coadjutor ad nullum onus & nequidem causativam residentiam tenetur. *Remouch. cit. c. 13. n. 8.* Atque ita idem est, dum Episcoporum & Abbatum coadjutores quandoque designantur magnorum Principum filii in minore etiã ætate, quam ut deservire, & supplere possint pro Coadjuti. Sic etiã in dignitatibus, & Rectoriis, quæ per Vicarios in spiritualibus, vel etiam in pontificalibus, aliisque ministris administrari solent, Coadjutores iis datos non tenent ad residentiam, aut servitium aliquod, observat *Remouch. l. c. n. 7.* uti id videmus etiam in Coadjutoribus Episcoporum maximè in Germania.

Quest. 383. An teneatur Coadjutor Canonici præter onera sui Coadjuti subire quoque onera juniorum Canonicorum, occasione dubitandi orta ex eo, quòd sedeat post omnes Canonicos?

R Esp. Negat. Subrogatur enim tantum loco sui Coadjuti, neque ipse est Canonicus. *Barbof. jur. eccles. l. 3. c. 10. n. 75. Castropal. loc. cit. n. 44.* citans *Garciam.* Quòd autem sedeat post ceteros canonicos, non ex eo est, quòd sit junior canonicus; sed ex eo, quòd non sit verè canonicus, & fulgeat aliena dignitate. *Barbof. loc. cit.* Unde etiam, ut idem *Barbof. n. 76.* juxta *decis. Rotæ in Elborensis. Apr. 1606.* canonicus junior juxta consuetudinem ecclesiæ debet supplere vices hebdomadarii absentis vel impediti, & non coadjutor, licet sedeat post ultimum canonicum.

N

Questio